

Όσο να δημιουργηθεί η Πανδώρα, οι άνθρωποι ήταν αποκλειστικά άνδρες. Η καταγωγή τους συνδέεται με τις θεότητες εκείνες που δεν αξιώθηκαν να φθάσουν στον Όλυμπο κι ούτε ήταν ξεκάθαρα αθάνατες. Η ανθρώπινη γενιά διαιωνιζόταν, επειδή οι θνητοί άνδρες άνθρωποι έπαιρναν Νύμφες για γυναίκες τους. Για τους Ορφικούς, πρόγονοι των ανθρώπων ήταν οι αμαρτωλοί Τιτάνες. Για τον Ησίοδο, οι Τιτάνες έπλασαν τους πρώτους ανθρώπους: Υπήρχαν τον καιρό του Κρόνου, λέει στο «Έργα και Ημέραι».

Ήταν το χρυσό γένος των θνητών ανθρώπων που ζούσαν σαν θεοί, χωρίς έγνοιες και κόπους και βάσανα. Και δεν γνώριζαν γηρατειά. Έμεναν πάντα νέοι και πέθαιναν σαν να τους έπαιρνε ο ύπνος. Η γη τους παρείχε όλα τα καλά. Κι όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου και χάθηκαν (η γη σκέπασε αυτό το γένος), με τη θέληση του Δία (που σημαίνει ό,τι αυτό συνέβη όταν πια οι Τιτάνες είχαν εκδιωχθεί), έγιναν τα καλά πνεύματα που τριγυρνούν στον κόσμο και είναι οι φύλακες των ανθρώπων, σωτήρες τους και με δικαίωμα να τους χαρίζουν πλούτη.

Το δεύτερο γένος των θνητών ανθρώπων που οι θεοί έπλασαν, ήταν ασημένιο, κατώτερο από το χρυσό. «Ούτε στου κορμιού ούτε στου νου την δύναμη ήταν όμοιο». Επί εκατό χρόνια, το παιδί μεγάλωνε πλάι στην μάνα του μένοντας μωρό. Όταν αυτοί οι θνητοί ερχόταν καιρός να γίνουν έφηβοι, ζούσαν πολύ λίγο. «Από την αμυαλιά τους». Επειδή εκδηλώνονταν με αυθάδεια και βία κι αρνιόνταν να λατρέψουν τους θεούς και να θυσιάσουν σ' αυτούς. Οπότε ο Δίας θύμωσε και τους έθαψε στη γη. Είναι οι Μάκαρες, θνητοί στον Κάτω Κόσμο, κατώτερη τάξη από την προηγούμενη αλλά κι αυτή τιμημένη.

Μετά, ο Δίας έπλασε τρίτο γένος θνητών ανθρώπων, το χάλκινο, βγαλμένο «από το ξύλο της μελιάς» (φλαμουριάς), σκληρό και δυνατό. Το ξύλο της μελιάς ήταν ιδανικό για την κατασκευή δοράτων, επειδή έχει μεγάλη σκληρότητα. Η από αυτό καταγωγή του χάλκινου γένους υποδηλώνει την πολεμική του φύση, χωρίς να παραγνωρίζεται και η προέλευσή του από τις Μελίες νύμφες. Αργότερα, εξηγούσαν ότι η προέλευσή τους από την μελιά σήμαινε ότι απλά ήταν οι πεσμένοι καρποί του δέντρου αυτού. Οι άνθρωποι του χάλκινου γένους συνέχεια πολεμούσαν κι επιδίδονταν σε πράξεις βίας. Είχαν καρδιά από ατσάλι, διέθεταν τεράστια δύναμη και προκαλούσαν τον τρόμο. Έμεναν σε χάλκινα σπίτια και είχαν χάλκινα όπλα και γενικά δούλευαν τον χαλκό αφού «δεν υπήρχε μαύρο σίδηρο». Η γενιά αυτή αλληλοεξοντώθηκε. «Χάθηκαν χωρίς να αφήσουν όνομα».

Το επόμενο γένος ανθρώπων που έπλασε ο Δίας, το τέταρτο, ήταν οι ημίθεοι, «η πριν από την δική μας γενιά». Είναι το θεϊκό γένος των ηρώων, πιο δίκαιο και πιο αντρειωμένο από το προηγούμενο. Χάθηκαν πολεμώντας στην «Εφτάπυλη Θήβα» (στις εκστρατείες των Επτά επί Θήβας και των επιγόνων), στον Τρωικό πόλεμο κι αλλού. Από αυτούς, άλλους ο Δίας όρισε να ζουν στα νησιά των Μακάρων, έχοντας τον Κρόνο βασιλιά τους, ξένοιαστοι κι ευτυχισμένοι κι απολαμβάνοντας τους καρπούς που η γη απλόχερα τους χαρίζει τρεις φορές τον χρόνο. Κι άλλους τους τοποθέτησε στον Κάτω Κόσμο, όπου περνούν τον καιρό τους με τιμή και δόξα καθώς άλλο γένος τόσο ονομαστό όσο αυτό δεν έπλασε ο Δίας ανάμεσα στους ανθρώπους που γεννήθηκαν πάνω στην γη.

Το πέμπτο γένος που πλάστηκε από τον Δία είναι το σιδερένιο, αυτό που υπήρχε την εποχή του Ησίοδου (και υπάρχει ακόμα, καθώς, παρά τις δυσοίωνες προβλέψεις του ποιητή, ο Δίας δεν το αφάνισε). Είναι η γενιά που λυγίζει από τα βάσανα, τις αρρώστιες και τους κόπους. Ο Ησίοδος πίστευε ότι ο αρχηγός των θεών έμελλε κι αυτήν να αφανίσει και να πλάσει έκτη με τους ανθρώπους να γεννιούνται κατευθείαν με άσπρα μαλλιά. Θα ήταν μια γενιά κακών και η δημιουργία τους θα είχε αποτέλεσμα να φύγουν από τον κόσμο και να πάνε στον Όλυμπο η Αιδώς (προσωποποίηση της τιμής και της αξιοπρέπειας καθώς και του σεβασμού προς τον εαυτό και προς τους άλλους) και η Νέμεση (προσωποποίηση του σεβασμού προς τον νόμο και του φόβου της θείας τιμωρίας).

(τελευταία επεξεργασία, 21 Σεπτεμβρίου 2020)